

JUNI.

Wat zullen we nemen uit de volheid van de Zomermaand, uit den tijd van zomersonnewende, het begin van den herfst, de zomerrust der lichtminnende boschpanten, den inzet van den vogeltrek, de rijkste ontplooiing van het insectenleven?

Het komt mij voor, maar ik kan mij vergissen, dat wij dit jaar ons kunnen verheugen in een zeer sterke bevolking van hommels. Ze zijn in de merkwaardige Lentemaand iets eerder verschenen, dan gewoonlijk en ze hebben den guren April met hun welbekende stoerheid doorstaan. Temperaturen beneden tien graden Celsius leverden geen bezwaar en reeds kort na zonsopgang vonden we de brommers bezig zelfs na nachtvorst. In het begin van Mei verschenen reeds kleine werkstertjes en nu in Juni mogen we een overvloed van hommels verwachten.

Haal Vuyck's determineertabellen en beschrijvingen in vroegere jaargangen van De Levende Natuur nog maar weer eens voor den dag en ga eens kennis maken met het leven der hommels. Verzuim vooral niet, hommelnesten te vinden, probeer misschien eens hommelnesten ter observatie in te richten. Merk de nesten, misschien kunt ge in den nazomer zien, hoe de koninginnen zich ingraven voor den winter in de nabijheid van het nest en dan kunt ge in Maart een kans hebben om de dieren uit hun winterslaap te voorschijn te zien komen. Ik heb dat niet alleen van hommels, maar ook van tal van graafbijen bijgewoond. De man, die er het meest van weet, onze vriend professor Bols, bewaart helaas een hardnekkig stilzwijgen.

In Juni let ik er altijd op, dat de hommels hun stuifmeel nog al dikwijls inzamelen niet alleen op erkende insectenbloeiërs, maar menigmaal ook op windbloeiërs. In de eerste plaats komen daarvoor in aanmerking de weegbreeën, alle soorten, maar de smalbladige in het bijzonder. Die schuift elken morgen met zichtbare snelheid uit elk bloempje het viertal meeldraden naar buiten. Die vormen met hun witte helmknoppen een mooie krans om de bloeciaar en daar komen nu de hommeltjes op af. Met groote vaardigheid draaien ze om de krans heen en plakken het stuifmeel aan hun korfjes. De bijzonderheden van die plakkerij moeten we nog eens nagaan.

Behalve de Weegbree bezoeken ze ook verschillende grassen, hier bij ons vooral de Kropaar, die, in overeenstemming met zijn naam, dicht opeengedrongen bloemenmassa's vormt met echte kwasten van meeldraden, waar de hommels een goede greep op kunnen krijgen. Ook het mooie oevergras, *Phalaris arundinacea* wordt vaak door hommels bezocht.

Dat ze op de rozen stuifmeel halen is natuurlijk heel gewoon. Maar bijzonder is het wel, dat ze telkens en telkens weer op den bloembodem onder de meeldraden zitten te wurmen, alsof ze daar honig trachten te vinden. Het meest zie ik dat bij de Eglantieren. Hoe zit dat eigenlijk? Is de Eglantier bezig een honigbloem te worden? Vijftig jaar geleden durfden we zulke vermoedens nog heel driest te uiten maar thans zien we in zoo'n geval de wijzen glimlachen. Doch dat mag ons niet weerhouden van opletten en onderzoeken.

In vroeger jaren kon ik er strijk en zet op rekenen, dat op zomeravonden de Kamperfoelie bezoek kreeg van Pijlstaartvlinders, de Ligusterpijlstaarten en soms de Windepijlstaarten. Daar is tegenwoordig geen sprake van en de Kamperfoelie is nu wel voornamelijk aangewezen op hommels.

Nog altijd heb ik den indruk van schaarschte aan vlinders, zelfs van de gewone soorten, zooals de Kleine Vos. Zouden er minder Brandnetels in ons land groeien dan vijftig jaar geleden? Heel waarschijnlijk.

JAC. P. TH.